

Ny straffbar handling begått i prøvetiden

Strgjfl. § 45. Ny straffbar handling begått i prøvetiden

Begår den prøveløslatte en ny straffbar handling i prøvetiden, gjelder bestemmelsene om omgjøring av dom på samfunnsstraff etter straffeloven § 52 første ledd bokstav b tilsvarende. Det er likevel tilstrekkelig om tiltale blir reist eller saken blir begjært pådømt innen 6 måneder etter at prøvetiden gikk ut.

Dersom den prøveløslatte er siktet for en straffbar handling som kan føre til gjeninnsettelse for fullbyrdelse av reststraffen etter straffeloven § 52 første ledd bokstav b, kan gjennomføringen av straffen avbrytes.

Endret ved lov 20 mai 2005 nr. 28 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 21 des 2005 nr. 1580). Endres ved lov 19 juni 2015 nr. 65 (ikr. 1 okt 2015).

45.1 Innledende bemerkninger

Hvis friomsorgen blir kjent med at den prøveløslatte har begått en ny straffbar handling som kan føre til fullbyrding av den resterende fengselsstraffen etter straffeloven § 52 første ledd bokstav b, skal dette meldes til politiet. Leder av friomsorgskontoret skal underskrive meldingen. Politi/påtalemyndighet kan kontaktes med anmodning om en påtalemessig forhåndsvurdering av saken. Avbrudd i straffegjennomføringen kan besluttes av leder av friomsorgskontor for en ubestemt periode.

Alvorlige trusler og andre straffbare handlinger rettet mot personer som deltar under gjennomføringen skal anmeldes til politiet. Det skal ikke i tillegg besluttes reaksjon på brudd, unntatt i tilfeller der det er særlig viktig med en umiddelbar reaksjon.

I tilfeller der det i tillegg til anmeldelse ilegges reaksjon, skal politiet informeres om reaksjonen som ilegges, og det skal ved valg av reaksjon tas hensyn til at forholdet også er meldt til politiet.

45.2 Særlig om den nye dommens konsekvenser for prøvetiden

Dersom den prøveløslatte bryter forutsetningen om at han ikke skal begå ny straffbar handling i prøvetiden, kan retten ved dom bestemme at reststraffen helt eller delvis skal fullbyrdes, jf. straffeloven § 52 første ledd bokstav b. Videre kan retten gi en samlet dom for begge handlingene, eller en særskilt dom for den nye handlingen.

Nærmere om de ulike typetilfellene:

1. Retten gir en samlet dom for begge handlingene.

Dersom retten gir en samlet dom for begge handlingene, opphører den første dommen. En ny samlet dom kan i henhold til forarbeidene ikke gjøres helt betinget, og det bør bare helt unntaksvis gis ny dom på samfunnsstraff. En ny ubetinget fellesstraff vil innebære en ny prøvetid med eventuelle prøveløslatelsesvilkår fastsatt av leder i fengsel i medhold av gjeldende regler, herunder periode med møteplikt.

2. Retten gir en særskilt dom for den nye handlingen.

Retten kan gjøre en særskilt dom betinget, idømme samfunnsstraff eller ubetinget fengselsstraff. Prøvetiden for den første dommen begynner å løpe igjen når den nye, særskilte dommen er rettskraftig.

Det er viktig å unngå situasjoner der en og samme domfelt på samme tid er undergitt parallelle sett med prøveløslatelsesvilkår. De ulike situasjoner bør derfor håndteres på følgende måte:

a. Ny særskilt dom på samfunnsstraff eller ubetinget fengselsstraff.

Selv om den nye, særskilte dommen ikke uttrykkelig utelukker møteplikt, opphører perioden med møteplikt for den første dommen når det avsies en ny dom på ubetinget fengsel, jf. forskriften til straffegjennomføringsloven § 3-43 annet ledd bokstav c, som gis tilsvarende anvendelse. Samtidig skal øvrige vilkår oppheves. Leder av friomsorgskontor fatter slikt vedtak om opphevelse.

Når domfelte prøveløslates fra den nye, særskilte dommen, vil leder av fengsel kunne fastsette vilkår for prøveløslatelse i medhold av straffegjennomføringsloven § 43, herunder periode med møteplikt.

Dersom retten gir en ny, særskilt dom på samfunnsstraff, vil bestemmelsene i straffegjennomføringsloven kapittel 5 normalt gi tilstrekkelig oppfølging av domfelte fra friomsorgens side. Dersom det fremstår som nødvendig for å gjennomføre den opprinnelige prøveløslatelsen på en sikkerhetsmessig forsvarlig måte, skal imidlertid perioden med møteplikt og ytterligere vilkår opprettholdes/gjenopptas. Leder av friomsorgskontor fatter eventuelt vedtak om opphevelse, endring eller fastsettelse av nye vilkår, jf. retningslinjene til straffegjennomføringsloven § 43.

b. Ny særskilt dom – betinget i medhold av straffeloven kapittel 6.

I slike tilfeller må det vurderes om omfanget av de vilkår retten har satt, gjør at perioden med møteplikt og eventuelle øvrige vilkår i den første dommen kan oppheves. Dersom det fremstår som nødvendig for å gjennomføre prøveløslatelsen på en sikkerhetsmessig forsvarlig måte, skal vilkårene opprettholdes/gjenopptas. Det vises til straffegjennomføringsloven § 43 og forskriften §§ 3-43 og 3-44. Vedtak fattes av leder for friomsorgskontor.